

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

СХВАЛЕНО:
Вченою радою
ЧНУ ім. Петра Могили
Протокол № 1
«31» серпня 2017 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Ректор ЧНУ ім. Петра Могили
Л. П. Клименко

«___» _____ 201_ р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни "Інтернет-журналістика"

Статус дисципліни: *дисципліна циклу професійної та практичної підготовки*

Галузь знань: 0303 «Журналістика»

Спеціальність: 6.030301 «Журналістика»

Перший проректор

Н.М. Іщенко

Директор інституту філології

О.В. Пронкевич

Завідувач кафедри журналістики

Т.В. Монахова

Розглянуто на засіданні
методичної ради Інституту філології
Протокол № 1 від «30» серпня 2017 р.

Миколаїв 2017

1. Вступ

Дисципліна «Інтернет-журналістика» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, складається з 3-х змістових модулів: «Веб 1.0», «Веб 2.0» та «Мережеві мультимедіа-технології».

Навчальний курс передбачає вивчення процесів створення та підтримки різноманітних видань, які функціонують у мережі Інтернет. Детально вивчається структура й робота інтернет-редакцій.

2. Програма навчальної дисципліни

2.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета навчальної дисципліни – комплексна підготовка спеціалістів-редакторів електронних видань. Навчальна програма охоплює як технічні, так і творчі аспекти роботи на цій посаді: від уміння формувати концепцію видання до методів збільшення його аудиторії.

Завдання навчальної дисципліни: проаналізувати специфіку діяльності інтернет-редакцій, надати студентам практичні навички роботи в середовищі соціальних медіа, навчити студентів користуватися найпоширенішими в Інтернеті мультимедійними технологіями.

Вимоги до знань і вмінь

Студент повинен **знати**:

- визначення ключових термінів курсу;
- історію та типологію електронних видань;
- жанри інтернет-журналістики;
- прийоми подачі інформації в мережі Інтернет;
- відмінності Веб 1.0, Веб 2.0, Веб 3.0;
- прийоми роботи з мультимедійними матеріалами;
- характеристики сприйняття читачем інформації в Мережі;
- правову базу діяльності та норми етики інтернет-журналіста;
- обов'язки редактора інтернет-видання;
- методи оцінки та шляхи підвищення популярності електронного видання;
- специфіку блогосфери;
- види блогів.

Студент повинен **уміти**:

- створювати дієздатні концепції електронних видань;
- знаходити / створювати для них контент (текстовий, візуальний, аудіальний, аудіовізуальний);

- використовувати можливості гіпертексту;
- належним чином виконувати художньо-технічне оформлення матеріалів;
- визначати жанри публікацій інтернет-видань;
- аналізувати інтернет-видання за основними типологічними ознаками;
- використовувати соціальні мережі для поширення інформації;
- аналізувати інтереси інтернет-аудиторії;
- використовувати доступні відео- та аудіосервіси;
- створювати власний аудіоподкаст;
- здійснювати відео- та аудіомонтаж матеріалів для інтернет-видань.

2.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Дисципліна «Інтернет-журналістика» передбачає 9 кредитів / 270 годин (денна форма навчання).

МОДУЛЬ 1. РОБОТА ЖУРНАЛІСТІВ І РЕДАКЦІЙ В ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(4,5 кредити / 135 годин)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВЕБ 1.0

Тема 1. Інтернет-медіа: загальний огляд сучасної ситуації. Історія інтернет-видань.

Тема 2. Типологічні характеристики електронних видань.

Тема 3. Жанри інтернет-видань.

Тема 4. Аудиторія інтернет-видань.

Тема 5. Пошук інформації.

Тема 6. Заголовки інформаційних матеріалів.

Тема 7. Етика інтернет-журналістів.

Тема 8. Графічне оформлення матеріалів.

Тема 9. Використання можливостей гіпертексту.

Тема 10. Резонансність тем.

Тема 11. Робота випускового редактора.

Тема 12. Обов'язки головного редактора сайту.

Тема 13. Особливості роботи редакції в кризових ситуаціях.

Тема 14. Оптимізація пошуку.

**МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В РОБОТІ НАЮЗРУМІВ
(4,5 кредити / 135 годин)**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВЕБ 2.0

- Тема 15. Соціальні мережі та їхні учасники.
- Тема 16. Історія соціальних мереж.
- Тема 17. Специфіка блогу як платформи для журналіста.
- Тема 18. Специфіка блогу як платформи для журналіста.
- Тема 19. Етика Веб 2.0.
- Тема 20. Правові питання Веб 2.0.
- Тема 21. Модерування інтернет-ресурсів.
- Тема 22. Підвищення коментованості інтернет-матеріалів.
- Тема 23. Стратегії досягнення популярності в соціальних мережах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕРЕЖЕВІ МУЛЬТИМЕДІА-ТЕХНОЛОГІЇ

- Тема 24. Специфіка мультимедійного контенту в Мережі.
- Тема 25. Історія мультимедіа в Інтернеті.
- Тема 26. Технологічні ресурси в роботі блогерів.
- Тема 27. Використання загальнодоступних відео- та аудіосервісів.
- Тема 29. Подкасти як альтернатива радіо- і телемовленню.
- Тема 29. Створення власного аудіоподкасту.
- Тема 30. Комп'ютерна анімація.

3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

для бакалавра напрямку підготовки 061 «Журналістика»

Уміння (за рівнем сформованості) та знання	Завдання діяльності	Функції у виробничій сфері
<p><i>Студент повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення ключових термінів курсу; • історію та типологію електронних видань; • жанри інтернет-журналістики; • прийоми подачі інформації в мережі Інтернет; • відмінності Веб 1.0, Веб 2.0, Веб 3.0; • прийоми роботи з мультимедійними матеріалами; • характеристики сприйняття читачем інформації в Мережі; • правову базу діяльності та норми етики інтернет-журналіста; • обов'язки редактора інтернет-видання; • методи оцінки та шляхи підвищення популярності електронного видання; • специфіку блогосфери; • види блогів. 	<p>Досвід самостійної предметної діяльності: навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін., здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.</p>	<p>Здатність до контролю, самоконтролю результатів мовної, мовленнєвої та технологічної діяльності.</p>
<p><i>Студент повинен уміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • створювати дієздатні концепції електронних видань; • знаходити / створювати для них контент (текстовий, візуальний, аудіальний, аудіовізуальний); • використовувати можливості гіпертексту; • належним чином виконувати художньо-технічне оформлення матеріалів; • визначати жанри публікацій інтернет-видань; • аналізувати інтернет-видання за основними типологічними ознаками; • використовувати соціальні мережі для поширення інформації; • аналізувати інтереси інтернет-аудиторії; • використовувати доступні відео- 	<p>Використовувати мовні, моленнєві, технічні засоби відповідно до редакційного завдання.</p>	<p>Здатність встановлювати і підтримувати контакт із аудиторією, чітко реагувати на запити глядача/слухача/читача залежно від ситуації.</p>

та аудіосервіси; • створювати власний аудіоподкаст; • здійснювати відео- та аудіомонтаж матеріалів для інтернет-видань.		
---	--	--

4. Рекомендована література

Основна:

1. Журналистика и конвергенция: почему и как традиционные СМИ превращаются в мультимедийные / [Качкаева А. Г., Кирия И. В., Коломеец К. Г. и др.] ; под ред. А. Качкаевой. – М. : Фокус-медиа, 2010. – 200 с.

3. Захарченко А.П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту» для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». - Київ, Видавець Марченко. - 2014. - 198 с.

3. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 246 с.

Додаткова:

4. Артамонова І. М. Жанри онлайнової журналістики / І. М. Артамонова // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальная коммуникация». – Симферополь : ТНУ им. В. И. Вернадского, 2008. – Т. 21 (60). – № 1. – С. 302–309.

5. Буйаваль І. Інтернет у роботі журналіста / І. Буйаваль ; [перекл. А. Лазаревої, Ю. Сабрі]. – К. : Вид-во РПЦ «Поліпринт», 1999. – 53 с.

6. Гвоздев В. Н. Классификация видов Интернет-СМИ / В. Н. Гвоздев // Средства массовой коммуникации в многополярном мире : проблемы и перспективы : материалы II Всерос. науч.-практ. конф., РУДН, 15 апреля 2011 г.; под. ред. В. В. Барабаша. – М. : РУДН, 2011. – С. 51–53.

7. Гвоздев В. М. Інтернет як ключовий чинник нового інформаційного простору і трансформацій медіааудиторії / В. М. Гвоздев // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Симферополь : ТНУ им. В.И. Вернадского, 2011. – Т. 24 (63). – № 2. – Ч. 2. – С. 262–267.

8. Гетьманець М. Ф. Сучасний словник літератури і журналістики / М. Гетьманець, І. Михайлин. – Х. : Прапор, 2009. – 384 с.

9. Гол Дж. Онлайнова журналістика / Джим Гол ; [пер. з англ.]. – К. : К.І.С., 2005. – 344 с.

10. Градюшко А. А. СМІ и Интернет. Эволюция традиционной журналистики / А.А. Градюшко // Современная журналистика: методология, творчество, перспективы : сб. науч. ст.; под ред. Н. Т. Фрольцовой. – Минск : БГУ, 2008. – С. 77–90.
11. Дем'янова А. О. Редакторське опрацювання заголовків інтернет-новин [Електронний ресурс] / А. О. Дем'янова. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nzizh/2010_41/Demyanov.pdf
12. Дікінсон Е. Віртуальна етика в епоху Wikileaks [Електронний ресурс] / Е. Дікінсон // Mediasapiens. – 2011. – 10 квітня. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/2226>
13. Довженко О. Коли в Інтернеті хтось неправий [Електронний ресурс] / О. Довженко // Mediasapiens. – 2011. – 1 травня. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/2438>.
14. Иванов В. Журналістська етика: підручник / В. Иванов, В. Сердюк. – [2-ге вид., випр.] – К. : Вища шк., 2007. – 231 с.
15. Калмыков А. А. Интерактивная гипертекстовая журналистика в системе отечественных СМІ : науч. изд. – М. : Ин-т повышения квалификации работников ТВ и радиовещания, 2009. – 84 с.
16. Колодницька С. І все ж таки, чи блогери є журналістами? [Електронний ресурс] / С. Колодницька // Mediasapiens. – 2011. – 20 березня. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/1988>
17. Коцарев О. Війна з Росією, або питання недоброякісних заголовків [Електронний ресурс] / Коцарев О. // Mediasapiens. – 2011. – 18 січня. – Режим доступу : <http://osvita.telekritika.ua/material/1407>
18. Коцарев О. Гіпертекстуальність в інтернет-газетах: заголовкові комплекси, матеріали, файли [Електронний ресурс] / О. Коцарев. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1509>
19. Крейг Р. Интернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг ; [пер. з англ. А. Іщенка]. – К. : Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.
20. Кузнецова О. Мережева етика журналістів [Електронний ресурс] / О.Кузнецова // Медіакритика. – 2009. – 22 січня. – Режим доступу : <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/merezheva-etykazhurnalistiv.html>
21. Лукина М. М. СМІ в пространстве Интернета : учеб. пособ. / М. Лукина, И. Фомичева. – М. : Факультет журналистики МГУ им. М.В. Ломоносова, 2005. – 87 с.
22. Машкова С. Г. Интернет-журналистика : учеб. пособ. / С. Г. Машкова. – Тамбов : Изд-во Тамбов. гос. техн. ун-та, 2006. – 80 с.

23. Мелешенко О. Друковані засоби масової інформації України в мережі Інтернет : порівняння з газетами Заходу / О. Мелешенко, Г. Почтарь // Українська журналістика в контексті світової : зб. наук. праць. – Вип. 4; за заг. ред. проф. Шкляра В. І. – К. : Центр вільної преси, 2000. – С. 83–90.

24. Петрунько О. В. Інтернет як технологія формування громадської думки: соціально-психологічні ресурси / О. В. Петрунько // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Симферополь : ТНУ им. В.И. Вернадского, 2008. – Т. 21 (60). № 1. – С. 338–343.

25. Подібка І. Шукаємо швидко і ефективно [Електронний ресурс / І. Подібка. – Режим доступу : <http://molodi.in.ua/shukajemo-shvydko-i-efektyvno/>

26. Рачинский С. Второй интернет. Версия социальная [Електронний ресурс] / С. Рачинский // Mediasapiens. – 2011. – 7 квітня. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/2180>.

27. Рачинський С. 5 смертних гріхів блогера-початківця [Електронний ресурс] / С. Рачинський // Mediasapiens. – 2011. – 16 травня. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/2604>.

28. Романюк О. Етичні проблеми новітньої журналістики [Електронний ресурс] / О. Романюк. – Режим доступу : <http://inf.oa.edu.ua/romaniuk.html>. Комплекс 144 навчальних програм

29. Салига П. Г. Інтернет як засіб масової комунікації : конспект лекції з курсу «Вступ до Інтернету» для студ. спец-ті «Видавнича справа та редагування» / П. Г. Салига. – К. : Жовта стріла, 2007. – 32 с.

30. Чабаненко М. В. Інтернет_ЗМі як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія / М. В. Чабаненко. – Запоріжжя : ЗНУ, 2011. – 183 с.

31. Шелудченко І. Квиток у всевітню мережу : курс лекцій / І. Шелудченко – К. : ІМІ, 2000. – 84 с.

32. Як заробити на блозі [Електронний ресурс] // Mediasapiens. – 2010. – 2 грудня. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.kiev.ua/material/yak-zarobiti-na-blozi>.

33. Kolodzy J. Convergence Journalism: Writing and Reporting across the News Media [Електронни ресурс] / J. Kolodzy. – Oxford, 2006 – 277 p. – Режим доступу : <http://books.google.com.ua/books?id=oaM>.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит

Іспит передбачає перевірку теоретичних питань (відповідь на усне питання за матеріалами курсу). Практичні вміння і навички передбачають написання матеріалу для публікацій в мережі Інтернет будь якого жанру.

ПРИКЛАД ІСПИТОВОГО БІЛЕТА

**Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут філології
Кафедра журналістики
Іспит із дисципліни «Інтернет-журналістика»
Напрямок підготовки 061 «Журналістика»**

БІЛЕТ 1

1. Дати відповідь на питання: Виникнення перших спеціалізованих інтернет-видань.

2. Підготувати матеріал для розміщення в соцмережі (соцмережу (соцмережі) визначити самостійно) чи на сайті інтернет-видання. Оберіть вид контенту, жанр, час розміщення публікації та напишіть короткий зміст публікації. Відповідь обґрунтуйте. Тема публікації: "Новий рік. Міські новини".

Завідувач кафедри журналістики
д. філол. наук, доцент

Т.В. Монахова

Екзаменатор к. філол. н., доц. б.в.з.

О.Г. Тулузакова

Затверджено на засіданні кафедри (протокол № ____ від _____)

6. Засоби діагностики успішності навчання

Діагностика знань студентів здійснюється за допомогою:

- 1) усного опитування на практичних заняттях;
- 2) письмових самостійних робіт на практичних заняттях;
- 3) перевірки матеріалів, опублікованих у соцмережах або на сайтах інтернет-видань;
- 4) перевірки презентацій за темами практичних занять;
- 5) письмових контрольних робіт.